

nibus, & muneribus nunquam intermisit, familiae vetustissimae gloriam a majoribus hereditariam, ac veluti per manus acceptam non tantum confer-
varet; sed enixe etiam augeret, atque amplificaret.

(a) Illud autem admiratione dignum admodum videtur, cum haec ageret *Maurocenus*, dum aliud ageret: tot nihilominus, tantaque conscripisse, quae praecellens, rarique ingenii existunt monumenta, cum veteribus etiam optimis comparanda, quorum gratia etiamnum post obitum sibi ipse superstes immortalis eruditionis, & eloquentiae laude commendetur. Neque tamen sunt adhuc tanti viri scripta in vulgus edita; sed a doctis hominibus prae manibus habentur, cum ille ab omni ambitione remotus longissime, facilitatem istam edendi quaecumque scripseris, saepius improbaret; praeclareque constitueret, qui scribit, ut doctrinam vulget, nullatenus eum doctrinae inservire, sed gloriae. (b) Extant vero, *De Rebus Venetis in Syria gestis* liber singularis: *De iis, quae Veneta Respublica ad Histriae oras gessit adversus Othonom, Federici Imperatoris filium*, libri duo: *Tractatus de forma Reipublicae Venetae*: *Icon*, seu *vita Christophori Valerii*: *Leonardi Donati, Venetorum Principis, Vita*: *Villa Hieronymi Fabritii ab Aquapendente*: praeter alia quamplurima opuscula, quae non minus eruditionem, & acumen, quam scribendi peritiam, elegantiamque abunde testantur.

Verum nihil praeclarius, atque ad famam posteritatis splendidius extitit, quam *Rerum Venetarum uberrima Historia*. Hanc Xvirum decreto, (c) cum anno M. D. XCVIII. *Paulo Parutae*, doctissimo viro, & Senatori praeclarissimo, eo in munere susceptus esset, latine scripsit, quaecumque Respublica gessisset ab anno M. D. XXI. usque ad M. DC. XV. diligenter complexus; eidem vero licet manus extrema nondum accesserit (nam (d) carptim scribere ne-

cess-

suorum curriculum. „ Postquam scientiarum orbem obivit, nihilque esse amplius videre-
tur, quod ille non perlustrasset, perlustratum non cognovisset, in patriam reversus est. „

(a) *Illud autem mirum... cum haec ageret Maurocenus, &c.* Mirum sane videri debet, quod tantus Senator, a prima adolescentia ad rempublicam ingressus, numquam non gravissimis curis occupatus, tantum otii nactus fuit, ut tot alia, quorum bona pars in lucem est edita, nedum hanc tantae molis, tantique laboris *Historiam*, conscriberet. Paulo post itaque ait *Craffius*. „ Carptim scribere necessario cogebatur, siquid a publicis negotiis temporis vacaret; quaeque intermiserat, recolere vix otium erat; nedum ornare, expolire, atque elaborare. „ Eadem affirmat etiam in *Panegyrico Palazzolus*. „ Obruebat nimirum viri animi Respublica: id est rerum contentio maximarum. Lucubrabat. Ad primam lucem ibat in Senatum. Reversus domum, quod reliquum temporis, studiis reddebat. Perire omne tempus arbitrabatur, quod scriptis non daret, literis non impertiret. „ Quae omnia non oratorie amplificat auctor, sed citra ullum artificium simpliciter narrat. Neque enim laudat orator, sed medicus ejus aegritudinis causas scrutatur, qua *Andreas* decessit. His accedit *Paulus Maurocenus*, qui ea epistola, qua *Antonio Priolo Duci*, & *Excelso Xvirum Concilio fratris Andreae Historiam* nuncupat, ait „ In illa conscribenda, quod a publicis curis, & corporis aegritudinibus temporis reliquum erat, id omne fere ipsum contrivisse. „

(b) *Extant vero, &c.* Operum omnium, quae *Andreas* conscripsit, tum quae typis edita, tum quae calamo tantum exarata, ad calcem ejus vitae luculentum elenchum dabimus.

(c) *cum Paulo Parutae... eo in munere susceptus esset, &c.* *Historiae rerum Venetarum* scribendae munus injunctum est *Mauroceno* Xvirum decreto anno 1598. X. kal. jan. post *Pauli Parutae* Equitis & divi Marci Procuratoris obitum. Anno vero 1599. III. kal. jan. Xviri pariter decrevere, ut ipsi quotannis ducenti ducati solverentur: quod etiam *Paulo Parutae* decretum fuisse, patet ex ejus *Vita* nuperrime cum ejus *Historia* edita.

(d) *nam carptim scribere cogebatur* Extat inter *Andreae Opuscula* pag. 199. epistola ad *Lollinum*, qua ipse de se idem testatur. „ Id unum me mordet, angit, atque excruciat, quod *Historiam*, quam summis vigiliis fere usque ad haec tempora perduxim, ad umbilicum adducere nequeo: neque enim vel semihoram diei ac noctis quietam ducere licet.

(a) quae-